

Sociální vyloučení

25.9.2006

Sociální vyloučení včera a dnes

- Proč je věnována pozornost sociálnímu vyloučení?
- René Lenoir: koncept sociální exkluze
- Návaznost na koncepty chudoby a underclass
- Změna v konceptualizaci společnosti

Změny forem sociální stratifikace

Vertikální stratifikace

- Funkcionalismus – ‚otevřená společnost‘
- Weberovská a marxistická tradice

Diskuse o zániku tříd

- Paulski-Waters: ‚statusově konvenční společnost‘
 - Kulturalismus
 - Fragmentace
 - Autonomizace
 - Resignifikace

Andersen a Larsen:

- Elity
- Rozostření hranice mezi dělnickou a střední třídou; role dalších statutvorných činitelů
- Vznik ‚underclass‘ / sociálně vyloučených

Sociální vyloučení jako nedostatečná participace

- Room: *"nedostatečná sociální participace, nedostatek sociální ochrany, nedostatek sociální integrace a nedostatek moci"*
- Corden, Duffy: *"procesy, kterými jsou jednotlivci a skupiny izolovány od hlavních společenských mechanismů, které produkují nebo distribuují společenské zdroje"*

- Evropská unie (2004)

„Sociální vyloučení je proces, který vytlačuje určité jednotlivce na okraj společnosti a brání jim v plné participaci z důvodu jejich chudoby, nedostatku základních kompetencí a příležitostí k celoživotnímu vzdělávání nebo v důsledku diskriminace. Takto se oddalují od zaměstnání, příjmu a vzdělávacích příležitostí stejně jako od společenských či veřejných sítí a aktivit. Mají malý přístup k moci a k rozhodovacím orgánům a proto se často cítí bezmocní a neschopní ovlivňovat rozhodnutí, která se dotýkají jejich každodenního života.“

Sociální exkluze a občanství

- Marshall: občanská, politická a sociální práva
- Vyloučení a jednotlivé složky občanství
- *"neúplné občanství - stav, který je způsoben neúplným vybavením občanskými právy a nerovnostmi ve statusu občanství"*

- Vztah mezi oběma typy vymezení sociálního vyloučení
- Walker & Walker:

Sociální exkluze je dynamický proces plného či částečného vyloučení z jakéhokoliv sociálního, ekonomického, politického nebo kulturního systému, který vymezuje integraci člověka ve společnosti. Sociální exkluze tudíž může být pojímána jako odepření (nebo neuskutečnění) občanských, politických a sociálních práv v rámci občanství."